Ч. 149 Середа 8 (20) липня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адмінїстрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цїлий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти полїтичні.

(Дальша акция язикова. — Рух в справі язиковій межи полудневими Славянами. — Третий процес Золї. — Страчене Бойчева і Новелича. — Іспаньско-американьска війна і ситуация в Іспанії.)

Нинї відбуває ся конференция правительства з представителями нїмецкої католицкої партиї людової а відтак будуть запрошені полудневі Славяни. Кажуть однакож, що ті конференциї мають на оцї не так саму справу язикову, як радше загальну проґраму правительства, яку ґр. Тун хоче предложити правицї по конференциї з парляментарною комісиєю Кола польского.

В Люблянї відбули ся опогди збори Словінців, на котрих запротестовано против ухвали висшого суду краєвого в Ґрацу о виключеню словіньского язика з розправ того-ж суду. — Палата адвокатска в Люблянї ухвалила 15 голосами против 3 резолюцию, взиваючу правительство до усуненя заказу уживаня словіньского язика. Опісля відбули ся загальні збори адвокатів і нотарів а також кандидатів адвокатских і нотарияльних з Країни, Стириї, Каринтиї і Побережа. Збори ухвалили резолюцию, в котрій всї участники зобовязали ся під словом чести уживати лиш словіньского язика в розправах судових в заступстві сторін народности словіньскої. Наконець ухвалено вислати депутацию до Є. Вел. Цїсаря і правительства о заснованє висшого суду краєвого в Ґрацу з виключно словіньским язиком для словіньских частий Країни, Каринтиї і Стириї.

Вчера відбував ся вже третий раз процес Золї перед трибуналом версальским в справі звістного оскорбленя войскового трибуналу з причини Драйфуса. Публика вже не дуже інтересувала ся сим процесом, але мимо того власти поробили надзвичайні міри осторожности. Вже досьвіта прибуло з Парижа до Версалю кількасот полїциянів, ґвардистів републиканьских і урядників полїцийних. Улицї близько палати справедливости позамикано. Сьвідків і особи, належачі до розправи перепускано через кордон лиш за показанем карт, виставлених префектурою полїциї. Перед палатою зібрало ся кількасот людий, але товпа та не робила нїякої демонстрациї, коли приїхав Золя, анї не витано ґенералів Більота, Ґонса і Пелїєю. Саля розправ була переповнена цїкавими. На сьвідка покликано також полковн. Пікарта, котрий, як звістно, єсть тепер в арештї слїдчім. Предсїдателем трибуналу був президент суду апеляцийного Перівіє. Зараз на початку розправи поставив оборонець Золї адвокат Лябори внесенє, щоби трибунал признав, що доходженє карне наслїдком жалоби членів суду военного не допускає ся, позаяк розходило ся тут о акцию цивільну. Трибунал відкинув се внесенє. Лябори зголосив тогди жалобу на рішенє суду і зажадав, щоби розправу перед судом присяжних відрочено аж до рішеня висшого суду. Трибунал відкинув і се внесенє а тогди Золя, Перре і їх оборонцї вийшли з салї. Трибунал видав опісля вирок заочно, котрим засудив Золю і Перріє'а, обох на рік вязницї, на заплату грошевої кари по 3000 франків і на відшкодованє партий цивільних. В Парижи розійшла ся чутка, що Золю мають арештувати.

В Филипополи страчено опогди рітмайстра Бойчева, ад'ютанта князя болгарского, котрий убив був свою любку, сьпівачку Анну Сімон, а рівночасно з ним страчено і єго спільника Новелича, бувшого префекта полїциї в Филипополи. Сим закінчила ся голосна свого часу справа, що набрала була навіть характеру полїтичного. Обох повішено на подвірю у вязницї.

У Вашінґтонї суть того погляду, що капітуляция міста Сантхаґо зовсїм не прискорить заключеня мира, і нїяка держава не піднята ся доси посередництва. Мек Кінлї мав сказати, що правительство американьске не сподїває ся скорше початку переговорів аж по капітуляциї Куби. Ґен. Шафтер телеґрафував, що Іспанцї зложили 70.000 штук зброї і 600.000 набоїв.

Внутрішна ситуация в Іспанії єсть дуже критична, але доси ще не вибухла нїгде революция. Правительство задумає завести дуже острі средства против руху карлїстів.

Новинки.

Львів дня 19-го липня 1898.

— **Іменованя.** П. Міністер віроісповідань і просьвіти надав опорожнені посади учительскі в середних школах: Фр. Бізоньови з Нового Санча в IV-ій гімн. у Львові, Вол. Боярскому в Коломиї при гімн. Франц Йосифа у Львові, др. Л. Боратиньскому з Вадович в гімназиї в Подгуржи, Ів. Брильови з Бохнї в гімн. сьв. Анни в Кракові, Ал. Фрончкевичеви з Ярослава в гімн. Франц Йосифа у Львові, Йос. Ґебґардтови з Тернополя при гімн. в Тарнові, Войт. Ґреґоревичеви в Стрию при IV

ВОВК.

(Оповіданє з російского. — А Ізмаілова.)

(Конець).

Дома Вовк був правдивим сатрапом. Мешкане, знаєте, розкішне, при найкрасшій улицї міста, ґанок опирав ся на красних різьблених фіґурах; увійдеш до него в палати — аж хоче ся перехрестити, таке всюди богатство і величавість. Дочки ходять в шовкових одягах з корсетами, сини ґімназисти, в мундурках просто з іґли, а покоївки такі, що куди нашим матушкам до них. Вічно вечері та балї і на них дочки комаровими голосами висьпівують ріжні любовні романси та танцюють з офіцирами польки і вальці. Колиж хто до него заходив сюди в своїм приватнім дїлї, то він єго трохи зі сходів не скидав. Лучило ся раз якомусь протопопови зайти до него. Ну, очевидна річ, дзвонить до головних дверий. Отвирає сам.

— Ти, каже, чого? Куди лїзеш?

— Так і так.... Пильне дїло.... Я такий а такий протопіп з провінциї.

— А ти, питає, не знаєш, що у мене єсть і бічний вхід?

— Нї, каже, не знаю....

— Ходи за мною.

Довів єго, знаєте, до бічного входу, отворив двері, увійшов сам і зза дверий каже:

— Тепер дзвони. Служба тобі отворить.

Ось який був простак і самовільник. Цїлком, знаєте, розгордїв, як Набуходоносор в письмі сьвятім. „На небо взиду, више звізд небесних поставлю престол мой, взиду више облак“.... Така гордість, Боже мій, таке засліпленє!

О. Матвій задумав ся о чоловічій гордости і замовчав. Слухач також мовчав і тяжко було розпізнати, чи він годить ся з оповідачем, чи гадає цїлком о чім иньшім. О. Матвій з жалем покивав головою і говорив дальше вже тихійше:

— Так, так, коли подумати о тім всїм, то треба признати, що не дармо у нас о консисториї зложила ся така незавидна слава. Коли ми були ще хлопцями, нам вже в бурсї говорили, що консисторя єсть: „попорум, дияконорум, паламарумкве обдирацiо“ — і оно таки так і було. Дерли з живого і з умерлого. Нї, нї, тепер того нема.

— Не кажіть — промовив рішучим голосом старець. — Вглянїть глубше, а побачите то само. Форма міняє ся, суть річи та сама. Ну, правда, нова мітла лїпше мете, але не довго. Чоловік слабий а покуси сильні.... То всьо мрії і нїколи не здійстнять ся.

Старець почав довго говорити о тім, що старі часи все були добрі і що цїлком природно, коли суспільні порядки зміняють ся з переміною житевих услівій. Він говорив рішучо і певно і видко було, що тяжко захитати ту фільософію, що зложила ся за десятки лїт. Тепер старець говорив а о. Матвій слухав і нудний час довгої дороги летїв скоро і незамітно. До міста лишала ся одна стация. Кондуктор перебив бесїдникам і старець, немов би користуючись перервою, рішив закінчити:

— Ось як — сказав. — Доживете до моїх лїт, високопреподобні — то само скажете.

— Я лиш простий піп! — замітив о. Матвій, поправляючи неналежний єму титул.— Сьвященик Матвій Знаменьский з Запрудя.

Старець кивнув головою.

— Дуже менї приятно!

— То позвольтеж і менї спитати, з ким я мав честь....

Кріличі очи старця засьміяли ся. На губах появила ся погана усьмішка.

— Яків Татянін, бувший секретар консисториї.

VI.

Бувають хвилї, коли чоловік хотїв би конче запасти ся під землю. Таку милу хвилю пережив тепер і о. Матвій. Вовк, котрого він лише що представив, як „хапчивого лукавого чоловіка з препоганою пикою“ — сидїв против него і дивив ся на єго заклопотане з насьмішкою чоловіка, що цїлком байдужно зносить публичний удар в лице — він до того вже давно привик. О. Матвій отворив був вже

ґімназиї у Львові, Юл. Іпопольтови в Перемишли при ґімн. сьв. Анни в Кракові, Брон. Консїновскому в Бродах при польскій ґімназиї в Перемишли, Ів. Костецкому в Стрию при IV-ій ґімназиї у Львові, Волод. Круковскому в Хирові для Ярослава, Кел. Ляховскому в Яслї для ґімн. Франц Йосифа у Львові, др. Кар. Онушиньскому в Бохни для III. ґімн. в Кракові, др. Ал. Пехникови в Тарнові при IV-ій ґімн. у Львові, Кар. Раверови з ґімн. Франц Йосифа у Львові при IV-ій ґімназиї у Львові, учителеви школи вправ Кар. Скварчиньскому в Ряшеві при реальній школї в Тарнові, Йос. Шафранови в Бохни при V-ій ґімн. у Львові, Володисл. Васильковскому в Перемишли при IV-ій ґімн. у Львові і др. Валент. Врублеви в Сяноцї при IV-ій ґімн. у Львові.

— **В справі епітрахильних доходів.** Комітет австрийского Епископату розіслав до всїх католицких австрийских консисторий формулярі з рубриками о вписане дїйстних епітрахильних доходів в кождім декапатї. На підставі сих інформаций має австрийский Епископат уложити нові епітрахильні такси і предложити правительству до затвердженя. — Перемиска консистория припоручила в тій цїли перевести по всїх деканатах соборчики і до 1-го вересня предложити рішене і загальну табелю доходів епітрахильних поодиноких деканатів.

— **Речинець виміни срібних ґульденів,** котрі або через передїравлене або з якої иншої причини втратили на вазї, продовжило Мінїстерство скарбу ще о один рік, т. е. до дня 15-го липня 1899 р.

— **Іспит зрілости** в рускій ґімназиї у Львові відбув ся в днях 2. до 8. липня, під проводом ц. к. інспектора шкільного п. Левицкого. До іспиту приступило 28 абітуриєнтів. Сьвідоцтва зрілости отримали: Барвіньский Богдан, Бачиньский Іван, Білинкевич Юліян, Ващишин Стефан, Вітошиньский Зенон, Волощак Роман, Гладишовский Стефан, Гірняк Володимир, Домкович Омелян, Долош Стефан, Дума Киприян, Іванець Іван, Івасечко Іван, Коломиєц Володислав, Крохмальний Іван, Поворозник Яків (з відзначенем), Покотило Павло, Пруцницкий Лев, Сембратович Володимир, Танчаковский Ярослав, Тимкевич Іван, Токар Григорий і Чарториньский Іван. Двом позволено поправити 1 предмет по фериях, 1 репробовано на рік, а 3 відступили від іспиту.

— **Іспит зрілости в самбірскій ґімназиї** відбув ся в днях 24 до 30 червня під проводом інспектора шкільного п. Дворского. Зрілими узнані: Біліньский Ярослав, Яницкий Станислав, Костуркевич Витолд, Криницкий Володимир, Кульчицкий Еміль, Менкес Барух, Михаловский Бронислав, Мінко Миколай, Міча Станислав, Пашкевич Іван (з відзначенем), Салаш Іван (з відзн.), Шкодзиньский Жигмонт (з відзн.), Травчиньский Едвард, Ума Казимир, Зембa Орест, Жмурко Станислав, Фінстербуш Ісаак, Людвиґ Леопольд. Осьмом ученикам позволено поправити один предмет по фериях, двох учеників репробовано на один рік.

— **В справі рускої школи в Чернівцях.** Свого часу звернуло ся було товариство „Руска Бесїда" до ради громадскої в Чернівцях з просьбою о заснованє там рускої школи. Просьбу сю рада громадска відкинула, а також і ради шкільні міска і краєва відкинули рекурс против того рішеня. Але „Руска Бесїда" внесла рекурс до Мінїстерства просьвіти і оно наказало оснувати руску школу в Чернівцях. Та черновецка рада міска ухвалила, на внесенє радника міста Фанґора, зробити против того рішеня Мінїстерства відклик до адмінїстрацийного трибуналу, а тимчасом просити Мінїстерство, щоби оно згодило ся на відложене заснованя школи аж до часу, коли справа рішить ся в трибуналї адмінїстрацийнім.

— **З Любачева пишуть:** На перше представленє дав наш театр: „Не ходи Грицю". Не буду розводитись о грі, бо найлїпшим сьвідоцтвом були рясні оплески публики і викликуванє та змушуванє декотрі пісни повтаряти. Публики явило ся — як на такий час — подостатком; місцева інтелїґенция майже в комплетї, як Русини, так і Поляки, а також військові загостили побачити наш театр. Замісцевих видко було лиш кількох сьвященників, але не дивота, бо з полудня затягнуло ся небо хмарами, а перед вечером пустив ся доц, а се неодного мусїло затримати дома.

— **Розрухи в Бурштинї.** В недїлю по полудни прийшло в Бурштинї до великих розрухів против жидів, в котрих взяли участь Мазури занятї при реґуляциї Гнилої Липи. Причиною розрухів були самі жиди, котрі того-ж дня рано побили страшенно одного Мазура а другого покалїчили. По полудни зібрало ся кільканайцять Мазурів, до котрих прилучило ся около 300 місцевих людий, повибивали вікна в кільканайцяти жидівских домах, побили одну жидівку і трох жидів, а рабінови зломили руку. Старосто поробило зараз відповідні зарядженя, щоби удержати спокій і завести безпечність. Слїдство в сїй справі вже веде ся.

— **Матуристки ґімназияльні.** У Відни відбув ся оногди перший іспит зрілости в ґімназиї женьскій. До іспиту зголосило ся 18 учениць, а з них 2 здали іспит з відзначенем, 9 дістало сьвідоцтво зрілости, 4 мають поправити один предмет по фериях.

— **Нечувана легкодушність.** В Льондонї засуджено загально звістного лїкаря дра Колїнса на 7 лїт тяжкої вязниці за злочин убийства. Улягаючи просьбам молодої жінки одного банкира доконав на ній операциї, незгідної з основами медицини, наслїдком чого недужа померла. Молода жінка домагала ся від свого лїкаря операциї за всяку цїну для дуже важної причини: не хотїла змарнувати собі сезону балевого.

Штука, наука і лїтература.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодїжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житеписи і погляду на лїтературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Академічна, ч. 8.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і вихованє.

Добрі ради.

— Вина овочеві. (Після Беттнера. — V.) Як вже попереду було сказано, дуже важна річ в тім, щоби киснене мощу добре розпочати і єго відповідно перевести. До того треба відповідних грибків дрiжджевих, або по просту сказавши, дрiжджів, бо лиш добрі дрiжджі виробляють з мощу відповідну скількість алькоголю і нададуть вину доброго смаку і милого запаху (цьвіт або букет вина). Хто би хотїв виробляти чи то яблочник чи якісь инші вина овочеві на більші розміри, мусить спровадити собі винні дрiжджі. Можна їх дістати у Відни в хемічній ляборатори́ї дра Оскара Бернгаймера (адреса: Dr. Oscar Bernheimer, chemiches Laboratorium, Wien I. Rauhensteingasse Nr. 5). Як обходити ся з такими дрiжджами, розкажемо пізнїйше, а тут поки що подамо кілька способів, як робити вино і без тих дрiжджів: 1) Як робить ся яблочник, сказали ми вже попереду; ту ще лиш додамо, що вижимки які лишать ся по витисненю соку, можна налляти водою, лишити на 24 годин і знову ви-

уста, щоби й собі промовити: „дуже менї приятно", але слова застили на єго устах; хотїв поклонити ся — і не міг. Він почервонїв до сльоз. Чувство прикрого, болючого встиду обгорнуло цїлу єго душу.

Не сказавши нї слова, вибіг о. Матвій на плятформу і провів рукою по лици. „Отто попшив ся в дурні! — гадав собі — отто заліз в болото. Таких дурнів показувати би за гроші".

Вітер все так само свистав над єго ухом, все так само тріпав єго волосєм і рясою і так само як перше летїли за поїздом клуби сухого, їдкого попелу з вугля. Смеркало ся і небозвід ставав чим раз більше сїрий і здавало ся немов би чим раз більше наближав ся до землї. Попіл залїтав в уши і очи о. Матвія, сїдав на вуси і бороду, вкривав рясу — але він не бачив нї попелу нї не чув вітру. Він з закопотанем глядів все наперед себе на оповиті хмарним сумерком лїси, на порослий дрібними корчиками насип зелїзничий і думав все одну влїзливу думку, як би уникнути стрічи з своїм недавним товаришем подорожи, котрому він з таким вдоволенєм розповів єго власну історию житя.

Служниця Каяфи.

(З француского — Ж. Поммероля).

В тім часї розійшла ся чутка, що чоловік з Назарета творить чудеса і проповідує. І звістно було також, що Він називає себе Сином Божим.

Фарисеї закидали єму, що Він не держить ся закона. Але они не бояли ся Єго впливу, бо Він був Галилеєць, низкого роду: Він родив ся від жени теслї.

А міх тим помимо погорди, яку виказували сьвященики і легковаженє зі сторони книжників нарід дивував ся тому, що видів і питав:

— Хто той Ісус з Назарета, що лїчить недужих і говорить притчами?

І в людских серцях підоймала ся филя ожиданя нового і зароджувала ся надія.

* * *

І у первосьвященика Каяфи слуги також говорили тихо о Галилейцю і о Єго нагорній проповіди, в котрій Він учив тих, хто за Ним ішов, людий з Декополя і з Єрусалима.

Він говорив: „Прийдіть до мене всї страждучі і обремененї і Я успокою вас".

Він говорив: „Блаженні плачучі, бо они утїшать ся".

Він говорив: „Блаженні алчущі і жаждущі правди, бо они наситять ся".

Розмавляючи і повтаряючи ті слова, служба ще більше відчувала власть злого начальника рабів і жорстокість старця Анни, тестя Каяфи, котрого душа недоступна просьбам, як ґранїтний камінь. Они терпіли ще більше ніж перше, але в надїї на будучність переносили лекше свої муки.

Тодї одна із служниць, невільниця Мадиянитанка, чуючи бесїди других, питала й собі:

— Хто той Ісус з Назарета, що не цурає ся грішників і говорить притчами?

І позаяк кождий був занятий своїми гадками і не відповідав їй, она старала ся представляти собі з своїм простім понятю образ Того, кого она уважала найкраснїйшим з людий і котрий називав ся Сином Божим.

Син Бога? Якого Бога? Жорстокого Даґона в Азотї, чи Бельферога, котрому покланяють ся в нашій сторонї Мадиянити?... Нї, скорше Єгова, Бога жидів...

І єї любов, ніжна і несьвідома стреміла до любви висшої, що знижала ся до проклятих Самаритян і до грішниці Магдалини.

Він найкрасший з людий і Єго називають Сином Божим.

І ось раз рано незадовго до Пасхи довідали ся, що Ісус прибув до Єрусалима торжественно повитаний народом. Він в'їхав до Єрусалима на ослици, найденій коло Бетфаза. Завідуючий винами у Каяфи, що ходив купувати пахощі на сьвята, вернув повний радости, говорячи:

— Я Єго видів, я видів ослицю, за котрою ішло ослятко і товпа розстелювала дороги одежи на дорозі, куди він переїздив; другі зрізували галузки з дерев і кидали на дорогу і всї кричали „Осанна!"

Тодї служниця, котрої серце горіло любовію до Ісуса, підійшла до того чоловіка і спитала:

— Скажи менї як сияє Єго лице, коли в Нїм пізнають Сина Божого?

Чоловік відвів єї на бік і сказав:

— Я кричав: осанна! разом з другими і

киснути. З сего другого соку буде вже слабше вино, але все-таки ще добре, лиш задля того, що в тім соку єсть вже мало цукру, треба при доливаню его водою додати на кожду літру води ще 125 ґрамів цукру. Пригадуємо ще раз, що яблочник можна дуже добре робити з квасниць. Про дальше поступованє з яблочником і взагалї з винами овочевими в бочках, розкажемо пізнїйше. — 2) Вино з грушок робить ся так само як яблочник, а найлїпші грушки до того суть як-раз т. зв. лїсницї або лежанки, терпкі грушки, котрі сьвіжі недобрі і мусять аж довший час полежати, щоби їх можна їсти. З них грушник найлїпший. — 3) Вино з білих парічок: Ягоди зриває ся, коли вже пересіпли, коли зачинають морщити ся; їх розтирає ся таки з хвостиками макогоном в макітрі. Розтерту масу зливає ся у великий горнець і ставить ся на теплім місци, але не на горячім і не на сонци та вкриває ся чистим мокрим платком. Так стоїть та маса, аж зачне киснути, що пізнати по тім, що на верха робить ся піна. Тимчасом приготовлює ся бочівку найлїпше сьвіжу з вина, котру треба кілька разів добре випарити горячою водою. Коли розтерта маса зачне киснути, варить ся тілько лїтрів води, кілько було лїтрів ягід і розпускає ся в одній части води тілько кільо цукру, кілько було лїтрів ягід та шумує ся. Розтерту масу витискає ся відтак через грубе полотно, котре насамперед треба добре випарити в горячій водї. Тепер треба бочівку ще раз добре випарити і висїркувати. Кусник чистої сїрки запалює ся на якій маленькій бляшацї, котру можна завісити на дротику і впускає ся до бочки, щоби она там горіла. Тимчасом вистигне вода і єї мішає ся разом з водою цукровою. Опісля вливає ся до бочівки на переміну, то витисненого соку, то води з цукром, аж наповнить ся бочівка по сам шпунт. Бочівку ставить ся тогди на теплім місци (12 до 16 степенїв Реоміра) і не рушає ся єї через довший час. Отвір шпунтовий треба горячою водою обмити і вкрити чистим платком випраним в горячій водї. Коли місце, де стоїть бочівка, досить тепле, то кисненє борзо зачне ся; тогди треба що дня заглянути до отвору шпунтового і обчистити чистим мокрим платком та доляти до бочівки трохи соку, котрого треба собі лишити, щоби бочівка все була повна. Коли перше кисненє мине, то затикає ся бочівку шпунтом. По кількох тижднях скінчить ся кисненє і вино спускає ся до чистих горшків, а бочівку випарює ся і висїрковує ся та відтак зливає ся знов до неї вино, зашпунтовує ся і лишає ся, щоби вино виклярувало ся. По кількох місяцях вино виклярує ся, стане ясне і тогди спускає ся єго до фляшок, котрі перед тим треба добре вимити. Фляшки не треба зовсїм наповняти, лиш межи корком а вином лишити в шийцї порожне місце на кілька центиметрів. Тим способом зроблене вино буде міцне а смаком і запахом буде дорівнувати угорскому. — 4) Як робити вино з верпин або аґресту було сказано в „Переписцї господарскій“ в ч. 121 „Народ. Часоп.“ з дня 3 (15) червня с. р. — 5) Вино з афин (борівок) або афинях робить ся подібно, як вино з парічок; лиш що оно задля великої скількости гарбовини в соку дуже трудно і поволи кисне. Звичайно додає ся до соку води але знаменито вино робить ся без домішки води. Бочівку з мощем треба тримати в теплім місци. Кілько додавати цукру, буде сказано понизше. — 6) Вино з ожин або ожиняк робить ся в той спосіб, що розтирає ся ягоди і розтерту масу лишає ся на два днї а відтак витискає ся сок. До соку не додає ся води. Можна на вижимки наляти трохи води і знов вижмати сок і зіляти до бочівки, але вже на кождих 10 лїтрів мощу треба додати 5 кільо цукру. — 7) Як робить ся вино з ягід бзинових (базникових), було сказано в „Переписцї господарскій“ ч. 147 „Нар. Час.“ з дня 5 (17) липня с. р.— В слїдуючім подаємо, яку скількість води і цукру треба додавати на 10 лїтрів соку або 11 кільо ягід: 1) До парічок: 30 лїтрів води; 5 кільо цукру на звичайний напиток; 6 кільо і 60 дека на добре столове вино; 9 кільо цукру на міцне вино; 13 кільо на вино лїкерове (солодке). — 2) До верпин: 18 лїтрів води; 3 кільо і 20 дека цукру на звичайний напиток; 4 кільо і 30 дека на столове вино; 6 кільо на міцне вино; 8 кільо і 80 дека на вино лїкерове. — 3) До ожин: води не дає ся; цукру 1 кільо на звичайний напиток; 1 кільо 40 дека на добре столове вино; 2 кільо на міцне і 3 кільо на лїкерове вино. — До афин (борівок): 24 лїтрів води; 4 кільо 20 дека на звичайний напиток; 5 кільо 60 дека на столове вино; 7 кільо 60 дека на міцне вино а 11 кільо на вино лїкерове. — До малин: 18 лїтрів води; 3 кільо 20 дека на звичайний напиток; 4 кільо 30 дека на вино столове; 6 кільо на міцне вино і 8 кільо 80 дека на вино лїкерове.

— Що то суть „Лопатки“ або „голодницї“ на сливках? В деяких роках виростає на сливах замість дїйстних сливок богато якихсь біляво жовтих сплесканих, в середині порожних без кісток сливок, котрі декуди називають: „лопатками“ або „голодницями“ (може длятого, що їх дїти а навіть і старші люди часом їдять, ніби з голоду, а може длятого, що они в серединї порожні, ніби голодні). Ті голодницї бувають зразу зелені, а пізнїйше аж біляво жовті або таки білі і мають солодкавий смак. Єсть то хоробливий стан сливок, котрого причиною єсть рід грибка, званого по латинї: Exoascus Pruni. Той грибок осїдає на завязку сливки, росте в него і розрастає ся а з завязку не виростає тогди дїйстна сливка, лиш так зв. голодниця. Той грибок росте так глубоко в завязок, що дїстає ся аж в спинки (хвостик) овочевий а з него в галузку і в нїй перезимовує. З того походить, що деякі сливи з року на рік родять лопатки. Щоби деревину вилїчити з сеї хороби, треба ті галузки, на котрих виросли лопатки, по обтинати а кору побілити вапном. Але й то не конче помагає і длятого, коли то можна, треба не лиш галузки але й цїле гілє пообтинати. Добре єсть також защепити на сливі другу иншого рода. Коли же би та хороба показувала ся постійно і ширила ся, то треба цїле дерево зрубати а нове засадити. — (☞ Може хто з наших читателїв буде так ласкав і дасть нам знати, як ще називають у нас лопатки або голодницї на сливках.)

ТЕЛЄҐРАМИ.

Мадрид 19 липня. У всїх портах веде ся дуже пильно робота оборони; в Магон наказало правительство загасити лїхтарню морску. Розійшлась чутка, що в Сараґосї именно же в сусїдних селах вибухли розрухи.

Вашінґтон 19 липня. Після урядових вістий число занедужавших під Сантхаґо на жовту пропасницю в американьскім войску не переходить 300 людий. Начальний лїкар каже, що положенє єсть менше небезпечне, як того сподївали ся.

Канеа 19 липня. Порта прислала тут 50 вояків для скріпленя залоги, але адмірали не хотять їх впустити до міста.

Льондон 19 лютого. Бюро Райтера доносить з Вашінґтону, що один член тамошного кабінету сказав: Іспанїя, видко, не може поняти величини своєї поражки; Сполучені Держави не можуть длятого нїчого иншого робити, як лиш вести війну з цїлою силою дальше.

бачив ослицю і ослятко; на всякий спосіб менї здаєть ся, що я бачив їх, як переходили попри храм, але може бути, що то була сїра пола від плаща якого Садукея. Не питай мене більше. І я прошу тебе, будь осторожна і не називай єго Сином Божим, бо старий Анна може учути, донесе Каяфі а той нас всїх або понабиває або прожене.

А що она була невільницею, з котрою нераз лихо обходили ся, то не сьміла більше питати. Але єї душа бажала хоч на хвилинку поглянути на Того, Хто обіцює вічне житє, на Того, Хто прощає грішникам, на Того, Хто позваляє грішницям приносити до Єго ніг їх розкаяне і їх пахощі.

І під вечер, обвинувши ся своїм покривалом, она нишком вибігла з дому Каяфи та пустила ся до міста прислухуючи ся незнаному шумови, що доносив ся від храму. Але одна жебрачка сказала їй, що Галилеєць разом з своїми апостолами, учениками іількома старшими женами вже пішли.

А що она не мала найменшого гроша, щоби єго дати жебрачці а без милостинї не хотїла єї трудити розпитуванем, то вернула поволи назад до дому Каяфи. І на порозї задержала ся та задумалась, а темна ніч спускалась і оповила всьо сумерком.

II.

І ось на третий день наполохані несподїваним торжеством нового учителя первосьвященики і старшина народа зібрала ся у Каяфи.

Они радили над тим, щоби підступом зловити Ісуса і убити Єго. Але хотїли зробити то не в часї сьвят, щоби не прийшло до розрухів між народом.

І невільники чули то і зворушені відчували то неспокій то страх. Виночерпій і хлїбник прийшли до кухнї і принесли ту несподївану вість.

— Они хотять убити Ісуса з Назарета.

Серця декотрих тратили надію на лїпші дни; они не вірили, що можна покладати надію в бунтівнику, котрому грозили закони і котрого може досягти рука справедливости; одні хитали ся від сумнївів, другі заявляли, що підуть за Ним: ми підемо за ним до царства Божого, говорили они.

І невільниця замираючи від страху, при мысли о смерти, котра грозила Галилейцеви питала і тих, що приїхали з Каравансарая і тих, котрі привезли муку на печиво сьвяточне.

— Ви Єго виділи? Де Він? Чи суть коло него приятелї?

Она числила на то, що утїкне в ночи, щоби повідомити Ісуса.

Але ті люди відповідали їй або незнанем або жартами.

— Він в Галилеї. Він в сторонї Жеразан. Він на березї Тивериядского озера.

І невільниця все вагувала ся, надіючись одержати точнїйші указки, здержуючи сльози, котрі так горячо бажала вилити у ніг Сина Божого.

(Конець буде.)

За редакцию відповідає: **Адам Крехові цкий.**

ІНСЕРАТИ.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).